

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia Lovrov & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand“ camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Apare zilnic la orele 3 după amiază

După 15 ani...

Note zilnice

Exemplele Bulgariei

Regimul de dictatură instalat în noaptea de 18 spre 19 Mai în Bulgaria, preocupă încă toate cercurile diplomatice, deși lovitură de stat a colonelului Gherghieff s'a făcut fără obișnuitele vărsări de sânge și arestări în masă.

Populația, sătulă și scârbită de minciunile politicianismului francmason, l-a primit pe Gherghieff ca pe un erou salvator al neamului!

Și a avut pentru ce să-l primească astfel!

Noul prim ministru a luat imediat dreptul membrilor guvernului de a avea automobile și vagoane speciale gratuite.

Exact așa au voit să procedeze și ultimele guverne din țara noastră. Inșă numai au voit!

Dar să localizăm chestiunea. La Arad, de exemplu, după retragerea național-țărăniștilor, noul prefect a pus să se cumpere o nouă mașină,

mai în măsura în care i le susține ghiotura de parlamentari de astăzi, — am câștigat mult. A-nume: reducerea la jumătate a salariilor, diurnelor, permiselor pe Cfr. etc.; ale domnilor deputați și senatori.

Să fim însă siguri că parlamentarii români reduși ca număr la jumătate, vor avea o activitate mai rodnică pentru bunul mers al țării.

Tot dela bulgarii de astăzi am mai putea imita și reducerea ministerelor și mai ales suprimarea totală a inutililor subsecretarilor de stat, extrem de numeroși.

Apoi reducerea comunelor administrative. Înainte de Gherghieff, Bulgaria avea 2700 de comune, iar astăzi n'are decât 800. La noi este necesară reducerea comunelor atât din punct de vedere administrativ cât și național. Unirea Micălăcii cu Aradul ni-a dat cel mai concludent exemplu că reducerea comunelor administrative ar fi un bun început de întărire a elementului românesc! Nu înțelegem însă de ce reducerea comunelor administrative începută de guvernarea național-țărăniștă, a fost anulată de guvernul actual.

Ca să localizăm și această chestiune, amintim că anii trecuți Cuvinul și Ghiorocul din județul Arad au fost contopite într-o singură comună (de altfel nu sunt despărțite decât de o stradă îngustă), iar astăzi fiind din nou aparte, unghiul din Ghioroc își fac mereu de cap. Ca dovadă, postul de jandarmi din Ghioroc întocmește mereu la rapoarte despre agitațiile antiromânești ale populației locale de origine maghiară.

Multe, foarte multe lucruri bune am mai putea învăța din preferențele radicale din Bulgaria.

.....????.....
Aurel Chiriciu

La tribunalul din Cluj s'a judecat ieri un proces care iese din comun.

O femeie din comuna Petriș, din Județului Clujului, Nastasia Moldovan, al cărui frate a fost omorât în anul 1918 de bandele așaziselor gărzii naționale maghiare ale lui Apáthy, a dat la parchet pentru omorirea fratelui ei pe trei săteni din garda maghiară din satul Băraș: Kudor Ioan, Bartha Gheorghe și Korpoș Ștefan, iar acțiunea deschisă de parchet a ajuns acum la judecată, și a fost stinsă pentru că cei trei acuzați au mai fost judecați odată de consiliul de război, care i-a achitat pentru că n'au comis omorul din îndemnul lor, ci la porunca mai marilor gărzii maghiare, cari — firește — au dispărut.

Așa, cel puțin, au redat lucrurile la judecata de ieri, invocând autoritatea lucrului judecat, avocații dr. Șaragea și dr. Peterfi. Pe această bază, cei trei criminali au fost din nou achitați, și trimiși în satul lor ca să rădă în pumni de legile nației valahe.

Cazul acesta trebuie să intereseze pe toată lumea românească.

Deoparte pentru amănuntul ce se arată în cele de mai sus: că și de astă dată s'a găsit un avocat român care să-și închipuie că profesiunea avocățască îi poate permite să te expui și pentru unii cari au comis crime în contra neamului românesc.

De altă parte, pentru chestiunea aceasta a crimelelor bandelor maghiare dela 1918 și 1919 abia acum se deschide.

Precum se știe din coloale „Ecoului“, Liga Antirevizionistă din Arad a sezi-

zat parchetul în contra autorilor necunoscuți ai măcelurilor unguerești din anii 1918 1919 și, specificat, în contra notarului Carol Moravetz din satul Bobda, autorul unor infernale crime comise la 1919 la Hăl-magi, pentru cari stăpânirea românească l-a pedepsit dându-i pe mână administrația unui sat românesc, atunci când notarii români șomează și pier de foame. Deasemenea se știe că s'a lansat apel către toată lumea românească, ca să aducă la cunoștința parchetului arădan tot ce știe despre măcelăritorii românilor de-acum 15 ani, și că alte secții ale Ligii Antirevizioniste (în rând cu cea dela Orade) imită exemplul secției arădane, adunând date pentru pedepsirea criminalilor.

Conștiința românească s'a trezit, pentru că prea a fost pălmuită, tolerându-se vreme de 15 ani să huzurească și să ne sfideze toți câți și au stropit mâinile și conștiința cu sânge românesc, ba încă să fie puși în capul nostru, notari sătești, consilieri în consiliul municipal al Aradului, etc.

În fața poruncii conștiinței românești avocații care-și greșesc latitudinile trebuie să se dea în laturi, iar autoritatea lucrului judecat, atunci când autorii pot fi dovediți și mai ales când își mărturisesc singuri fapta, ca cei trei unghi din Băraș, nu poate avea autoritate. Trebuie să se facă dreptate acestui neam batjocorit, și avem toată nădejdea că până la sfârșit i se va face!

Specula pâinii la Arad

— Primăria să-și facă datoria până la capăt —

Am arătat deundzi că după ce două săptămâni în șir a tolerat bandiților ce speculează cel mai indispensabil aliment să ia pe kilogramul de pâine 9.50 și 10 lei, atunci când grâul era 500—550 lei chintalul, primăria Aradului a catadicsit în sfârșit să se ocupe de această blestemată speculă, după ce a fost oficial somată de d. prim-procuror Const. Vulpe, și să micșoreze specula la 8 lei kilogramul de pâine.

Intervenția energică a d-lui prim-procuror Vulpe, făcută pentru reintrarea în legalitate a speculanților, și-a avut deci un efect, — un efect cu care însă nu ne putem declara mulțumiți.

Fîndcă chintalul de grâu a fost săptămâna trecută pe piața Aradului cu 450 de lei, și după ploile din vremea din

urmă e pe cale să se reducă încă.

Atunci, cum pot lua bandiții ce speculează pâinea 8 lei pe kilogramul de pâine! Doar toată lumea știe (ne mirăm că primăria Aradului n'a ajuns încă la atâta elementară știință) că dintr'un kilogram de grâu se scoate un kilogram de pâine sau aproape un kilogram, — deci cum să se ia opt lei de kilogramul de grâu e sub 4 lei și 50 de bani?

Cerem stăruitor primăriei Aradului să-și bage mințile în cap, și s'o lase mai domol cu ocrotirea jupuitorilor cetățenilor.

Nu i-a fost de ajuns scăr-mântura ce-a pățit-o din pricina impozitului special, aprobat pentru ghiftuirea zisului Kauffmann?

Citiți ziarul „ECOUL“!

Starea din celelalte orașe ale țării noastre este similară, iar ce o fi în Capitală, ferească D-zeul!

O altă faptă mare, ... noului premier bulgar, a fost reducerea numărului parlamentarilor cu mai bine de jumătate. Astfel în loc de 274 de deputați. Bulgaria va avea numai 101.

La noi, Corpurile Legiuitoare numără 500 de mandatar, cari încasează lefuri grase, diurne, gratuite pe CFR etc., — ! ? ! .. ? ! ..

Să localizăm însă și chestia aceasta.

Județul Arad este reprezentat în Cameră de 9 (nouă) deputați, iar în Senat de patru senatori, dintre cari trei aleși prin votul universal și unul ales de consiliile comunale. În total 13 reprezentanți.

Acum, iubiți cetitori, ascuțiți-vă memoria și gândiți-vă la rapoartele parlamentare citite, câți dintre reprezentanții Aradului din ultimul timp, — în afară de regretatul Ștefan Ciceo-Pop, — ați putut observa că ar fi rostit măcar o interpelare, sau cel puțin să fi îndrăgăț câteva cuvinte?

De sigur că aproape nici unul! Atunci, de ce avem noi arădanii nevoie să fim reprezentați în Parlament de 13 persoane,

Când era bunica fată Nu era cale ferată...

(Folklor podgorean)

Aradul va fi mai slab apărat de patru sau cinci parlamentari, — dar parlamentari adevărați?

Absolut că nu, — ba poate mai bine!

Și chiar dacă interesele județului Arad, precum și ale tuturor județelor din țară, n'ar fi susținute de reprezentanții reduși ca număr la jumătate, decât nu-

Populația urbană a României

Cuprinsă în 172 de orașe, dintre cari 71 capitale de județ și 101 orașe nereședință, întreaga populație urbană a țării se ridică la 3,626.892 locuitori, cifră care, față de totalul populației României de 18,028.237, reprezintă o valoare de 20.1%. Cu alte cuvinte, o cincime din populația țării este urbană, proporție destul de redusă față de alte state europene.

Iată, pe provincii, așezate în ordinea importanței numerice, orașele din întreaga țară:

Oltenia: Craiova, 63.063; Turnu-Severin, 18.337; Râmnicu-Vâlcea, 15.162; Caracal, 14.769; Băilești, 13.271; Târgu-Jiu, 12.944; Corabia, 9.881; Strehaia, 7.999; Pleșița, 7.784; Calafat, 7.705; Ocnele Mari, 7.255; Drăgășani, 6.923; Balș, 5.570; Călimănești, 2.883; Baia de Aramă, 1.475; Govora, 911. Total 195.432.

Muntenia: București, 631.238; Ploiești, 77.325; Brăila, 68.310; Buzău, 36.115; Giurgiu, 30.348; Târgoviște, 22.482; Pitești, 19.630; Alexandria, 19.387; Călărași, 17.890; T. Măgurele, 17.351; Cămpina, 17.104; R. Sărat, 15.013; C. Lung (Muscel), 13.454; Roșiori de Vede, 11.443; Slatina, 11.010; Zimnicea, 10.933; Oltenița, 10.396; Urziceni, 8.705; Slobozia, 7.605; Curtea de Argeș, 6.831; Găești, 6.540; Mizil, 6.449; Slănic, 6.274; Pucioasa, 5.779; Urlați, 5.421; Vălenii de Munte, 4.227; Sinaia, 3.906; Filipești-Târg, 1.917. Total 1,093.133.

Dobrogea: Constanța, 58.258; Bazargic, 29.938; Tulcea, 20.108; Silistra, 17.415; Turtucaia, 11.103; Cerna-Voda, 6.459; Balic, 6.323; Cavarna, 6.211; Sulina, 5.924; Medgidia, 5.971; Măcin, 5.459; Babadag, 4.607; Isaccea, 4.566; Hârșova, 3.693;

Ostrov, 3.127; Mangalia, 2.776; Tekirghiol, 1.905; Carmen Sylva, 871. Total 194.444.

Moldova: Iași, 102.595; Galați, 101.148; Focșani, 32.799; Botoșani, 32.107; Bacău, 31.264; Piatra-Neamț, 30.211; Roman, 28.948; Bârlad, 26.189; Tecuci, 17.259; Huși, 16.792; Vaslui, 15.388; Dorohoi, 15.375; Fălticeni, 14.347; Pașcani, 13.750; Târgu-Oena, 12.592; Darabani, 10.538; Târgu-Neamț, 9.127; Hârlău, 9.066; Ștefănești, 8.886; Buhuși, 8.681; Herta, 8.368; Odobesti, 7.974; Panciu, 6.910; Adjud, 6.643; Târgu-Frumos, 4.929; Săveni, 4.738; Mărășești, 4.478; Mihăileni, 3.699. Total 391.436.

Basarabia: Chișinău, 117.016; Cetatea Albă, 33.495; Tighina, 31.698; Bălți, 30.667; Ismail, 26.123; Chilia Nouă, 17.050; Hotin, 15.287; Orhei, 14.805; Soroca, 14.661; Bolgrad, 12.821; Comrat, 12.359; Reni, 11.955; Cahul, 10.133; Vâlcov, 7.404;

Leova, 6.438; Călărași Târg, 4.736; Tuzla, 3.157. Total 369.805.

Bucovina: Cernăuți 112.122; Suceava, 17.101; Rădăuți, 16.808; Câmpulung (Bucovina), 10.124; Siret, 10.025; Vatra Dornei, 9.873; Sndagura, 9.005; Storojineț, 8.611; Văscăuți, 6.554; Gura Humorului, 5.977; Vama, 5.311; Zastavna, 5.038; Cozmeni, 5.015; Vijnița, 3.806; Solca, 2.925. Total 227.100.

Transilvania: Cluj, 98.550; Brașov, 56.254; Sibiu, 48.013; Târgu-Mureș, 38.116; Turda, 20.037; Carei, 16.085; Petroșani, 13.377; Dej, 15.311; Mediaș, 15.244; Bistrița, 13.251; Sighișoara, 13.096; Alba Iuliu, 12.457; Gheorgheni, 10.948; Sf. Gheorghe, 10.942; Deva, 10.593; Aiud, 9.478; Sebeș, 9.213; Reghin, 9.182; Odorheiu, 8.592; Zalău, 8.154; Făgăraș, 7.928; Simlău, Silvaniei, 7.496; Orăștie, 6.857; Gherla, 6.659; Dicioșanmartin, (Continuare în pag. II-a).

De toate și amestecate...

Adunarea generală a „Astrei” din Beluș

— Noul președinte al despărțământului —

„Astra” beiușană și-a ținut alaltăieri adunarea generală, alegându-și în persoana d-lui dr. N. Flueraș, directorul liceului, un nou președinte în locul regretatului prof. Constantin Pavel.

Adunarea a comemorat prin cuvântări pioase pe președintele plecat la cele eterne, iar secretarul prof. Pascu Bolcaș a pomenit pe președintele centrali Al. Mocioni și Goldiș.

Noul președinte al despărțământului, păr. Flueraș, a schi-

țat un program de activitate și a mulțumit pentru cinstea ce i s'a făcut.

Adunarea generală s'a ocupat apoi de diferitele rapoarte, dintre cari relevăm pe cel privitor la conferințele delatate, ținute de regretatul Const. Pavel și de d-nii Pascu Bolcaș, T. Naghi, Sălăjean, dr. Chilner, dr. Em. Bozac, prof. Sterescu, și apoi la concursul dat de „Astra” marelui adunări antirevizioniste dela Beiuș.

Notarii străini ai satelor românești din ținutul Sătmăruului

D. Nicolae V. Ilieșiu publică într'un ziar sătmărean un articol despre jalnica stare a satelor sătmărene, lăsate pe mâna unor notari cari cei mai mulți nu sunt români.

Ni se spune că din cele 70 de notariate din județul Sătmăruului, mai mult de jumătate sunt conduse de unguri și ungurizați.

Despre unul din acești notari, autorul arată următoarele:

În comuna Cămărzan este notar Iuliu Moskovics, evreu cu 4 clase primare. Incasează pentru contracte taxe care întrec valoarea obiectului din contract. Pentru actele de căsătorie — care se fac gratuit — el incasează 160 lei; pentru dispense militare câte 3000 lei. Când cineva se interesează de impozit, spune cu 100 sau 200 mai mult. Face chitanțe false, incasând bani dela primărie. Concediază din serviciul de inmanator pe un român cu 7 copii și aduce un evreu. Exploatează populația în cel mai nerușinat mod, fiul său o injură și-i bate pe „valahii puturoși”. Culmea obrăsniceii a fost când a bătut pe învățătorul director al școlii, d. Cornescu. Trece fraudulos în Cehoslovacia, aducând marfă de contrabandă — el, notarul merită să descopere pe contrabandistii incasează cu nemiluita impozitul dela țărani nevoiași dar pe evreii bogați îi face uitați, ori, mai mult le radiază impozitul — cazul Levi Adolf, etc. etc. — Apoi, să mai aibă țărani res-

pect de un astfel de funcționar, merită să impuie demnitatea autorității statului?

Și de aceștia sunt mulți!

Dar mă întreb: Ce fac organele noastre de control? Prim-pretorii dorm? Sau poate se fac, că nu știu nimic!

Târguri nouă

S'a aprobat să se țină următoarele târguri:

La Blăjeni (Hunedoara) târguri săptămânale Marțea și două anuale înainte de Paști și de Sf. Paraschiva.

La Almaș (Arad), în fiecare Marțea și târguri anuale Marțea înainte de Paști, Sf. Petru, Sf. Dumitru și Marțea înainte de Crăciun.

Pictor bănățean premiat de Salonul Oficial

Salonul Oficial dela București a oferit un premiu în bani pictorului bănățean Aurel Ciupe, custodele galeriei de tablouri și conducătorul cursului de arte plastice al Municipiului Tg.-Mureș, pentru un peisaj lugojan și pentru schița unui panou decorativ. Pictorul Aurel Ciupe a mai obținut în 1928 un premiu de 25.000 lei la Salonul Oficial și premiul I de pictură, oferit de Municipiul Timișoara.

Cetiți și răspândeți „ECOUL”

6.355; Huedin, 5.469; Târgu-Săcuiesc, 5.147; Mercurea Ciuc, 5.014; Blaj, 4.716; Hunedoara, 4.629; Dumbrăveni, 3.827; Năsăud, 3.527; Hăteș, 3.401; Abrud, 2.456. Total, 512.374.

Bănat: Timișoara, 91.866; Lugoj, 23.674; Reșița, 20.008; Oravița, 9.646; Caransebeș, 8.838; Orșova, 8.428; Lipova, 6.069. Total 168.529.

Crișana-Maramureș: Oradea, 82.355; Arad, 77.225; Sătmăru, 49.914; Sighet, 27.646; Salonta, 15.176; Baia Mare, 13.382; Beiuș, 4.294; Baia Sprie, 4.149. Total, 274.641.

Résumând populația urbană într'un singur tablou, pe provincii, avem:

Oltenia	195.432	locuitori
Muntenia	1.093.133	„
Dobrogea	194.444	„
Moldova	591.436	„
Basarabia	369.805	„
Bucovina	227.100	„
Transilvania	312.374	„
Banat	168.529	„

Criș.-Maram. 274.641 locuitori
Total 3.626.894

Spre a desprinde, însă, semnificația acestor cifre, date în tabloul de mai sus în valori absolute, vom considera în tabloul următor paralel, în prima coloană proporția la sută pe care fiecare provincie o reprezintă față de totalul populației țării, iar în a doua coloană, tot la sută, proporția populației urbane a acelorși provincii față de totalul populației urbane a României, de 3.626.894:

Oltenia	8.4	5.4
Muntenia	22.3	30.1
Dobrogea	4.5	3.4
Moldova	13.4	16.3
Basarabia	15.9	10.2
Bucovina	4.7	6.3
Transilvania	17.8	14.1
Banat	5.3	4.6
Crișana Maram.	7.7	7.6

Observând aceste proporții, vedem că paralelismul presupus există, evident, cu unele

Starea sămănăturilor și-a pomilor în jud. Sătmăru

După comunicatul oficial, starea sămănăturilor de toamnă din județul Sătmăruului s'a îmbunătățit mult în urma ploilor căzute începând cu 15 Mai, de când aproape în fiecare zi au fost ploii locale în județ.

Ploaia a ajutat foarte puțin rapiței și secarei, cari vor da o recoltă slabă. Multă secară a fost chiar intoarsă.

Grâul se prezintă bine în urma ploilor, și se speră o recoltă cel puțin mediocră.

Starea sămănăturilor păioase de primăvară s'a îmbunătățit. Se poate conta pe o recoltă mediocră, mai ales dacă timpul ploios se va menține mai mult timp, favorizându-se astfel dezvoltarea lor, care este întârziată.

Porumbul răsărit se dezvoltă bine în urma ploilor. În locurile unde nu a răsărit, se însemăntează din nou.

Plantele de nutreț se prezintă sub mediocră. Ploaia căzută le a ajutat numai pe alocuri. Fânțele slabe, pășunile s'au înviorat însă în urma ploilor.

Pomi fructiferi se prezintă în general slab și anume: Merii promet o recoltă slabă. Prunii promet o recoltă bună. Nucii promet o recoltă slabă. Caișii promet o recoltă mijlocie. Cireșii și vișinii promet o recoltă mijlocie.

Viile se prezintă foarte bine. Peronospora și odium nu au făcut pagube până în prezent.

Ploile au fost insuficiente în comunele Peleş, Pelisor, Dara, Oar, Bercu, Nisipeni, Noroieni, Doba, Bogliș și Micula.

Semicentenarul corporației meseriașilor din Jimbolia

La Jimbolea a fost săptămâna aceasta o mare sărbătoare măistorească, cu prilejul semicentenarului corporației meseriașilor de acolo.

S'a deschis o expoziție și un congres, la care a participat d. secretar general al ministerului de comerț Constant. Georgescu și numeroși meseriași din Timișoara, Arad, Lugoj, etc.

abateri. În primul rând, constatăm că proporția populației urbane este, în linii generale, inferioară celei rurale. Excepțiile le găsim mai întâi la Crișana-Maramureș, unde proporțiile sunt sensibile egale (7.7% față de 7.6%), iar cât privește Muntenia, Moldova și Bucovina, raporturile sunt inversate (22.3% față de 30.1%; 13.4% față de 16.3% și 4.7% față de 6.3%), fapt care se explică prin existența marilor aglomerațiuni urbane, reprezentate de municipiile București, Galați, Iași, Cernăuți, adică patru din cele cinci orașe ale României cu o populație superioară cifrei 100.000 locuitori.

În tabloul care urmează sunt arătate în procente, în prima coloană, proporția populației urbane, iar în a doua aceea a populației rurale, față de totalul populației pentru fiecare provincie:

Oltenia	12.9	37.1
Muntenia	27.1	72.9
Dobrogea	24.0	76.0

Ancheta omorii lui Ciometti

București. — D. jude instr. Stănescu continuă intens cercetările în afacerea uciderii tânărului Sterie Ciometti, împușcat cu șapte gloanțe în noaptea de 29 Decembrie 1933. S'au audiat noi informatori. Se așteaptă îndeosebi rezultatul unor comisiuni rogatorii pentru ca — odată cu acestea — să se ceară în cauză rechizițiunile definitive ale parchetului.

Judecătoria rurală Șiria, Secția Cf. No. 1408—1934 Cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de următorul Deac Ștefan contra următorului Csont Șteian.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilul situat în comuna Ghioroc circumscripția judecătoreștii Șiria cuprinse în Cf. a comunei Ghioroc Nrul protocolului Cf. 7703 de ordine A + 1 adică imobilul No. top. 262—263 casă cu curte și grădină, a cărui preț de strigare este lei 45.000 pentru incasarea creanței de 500+24.000 lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 28 August 1934 ora 4 p. m. la casa comunală a comunei Ghioroc.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoreșc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză scotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Șiria, la 18 Mai 1934.

(ss) Talpeș, judecător.

Cinematograful CENTRAL

Joi, premieră!

Serenada torțelor

În rolurile principale: Claudette Colbert, Ricardo Cortez

Numai două reprezentații dela orele 7¹/₄ și 9¹/₄

Seara în grădina de vară

CRUCEA ROȘIE

(SELECT)

Incepând de Joi! — Repriză!

Contesa Lily

În rolurile principale:

Kay Francis, Hubert Marshall

Numai două reprezentații dela orele 7¹/₄ și 9¹/₄

CORSO

Azi, premieră!

Reprezentații la orele 7¹/₄—9¹/₄. Acoperișul deschis! Sala răcorită artificial!

O doamnă din lumea mare

Frumoasa operetă a unei fete care vrea să fie bogată odată în viață. Muzica Franz Doelle, autorul producției „Victor și Victoria”. Slagării din acest film încântă pe toată lumea. Nagy Kato, Wolf Albach Retty, Gretl Theimer, Ida Wüst.

Impiecat vamal dat în judecată pentru că a făcut apologia asasinatului dela Sinaia

La tribunalul din Timișoara a venit ieri spre judecată procesul impiecatului vamal Gheorghe Ganea din Jimbolia, acuzat că a făcut apologia asasinatului dela Sinaia.

Numitul fiind anchetat la timp de autoritățile din Jimbolia, a fost arestat și înaintat parchetului, care l'a pus apoi în libertate și a îndrumat actele judecătorești din Jimbolia.

Judecătoria de-acolo și a declinat însă competența în favoarea tribunalului, fapt ce a fost apelat de parchet.

La dezbaterile de ieri, tribunalul s'a pronunțat respingând apelul parchetului și din cauză că acuzatul a fost lipsă, a amânat judecarea pentru 3 Octombrie.

față de totalul populației. Pentru fiecare provincie aceste procente sunt:

Oltenia	8.2	4.7
Muntenia	23.8	3.3
Dobrogea	15.5	8.5
Moldova	19.2	5.3
Basarabia	10.3	2.6
Bucovina	19.4	7.4
Transilvania	11.6	4.3
Banat	13.3	4.6
Crișana Maram.	17.1	2.7

În sfârșit, din tabloul de mai jos, numărul locuitorilor orașelor nereședință, precum și proporția lor față de tabloul populației urbane, acestea pentru fiecare provincie:

	Locuitori	%
Oltenia	71.151	36.4
Muntenia	132.917	12.2
Dobrogea	68.725	35.3
Moldova	127.014	21.5
Basarabia	75.920	20.5
Bucovina	63.334	27.9
Transilvania	139.711	27.3
Banat	43.345	25.7
Crișana Maram.	37.501	13.7

Duminecă la Triest: Cehoslovacia — „România”

Matchul va fi difuzat de postul nostru de radio

Așa zisa reprezentativă a României va avea Duminecă de pus un examen greu în fața Cehoslovaciei.

De prezent „românii” se găsesc în localitatea Sistiana, la 18 Km. de Triest și sunt găzduiți la cel mai luxos hotel din localitate Albergio di Porto. Ieri au făcut un antrenament de canotaj; iar astăzi, Joi, vor face primul antrenament cu mingea.

În urma restabilirii lui Bindea formația românească la matchul de Duminecă, va fi următoarea: Zombory—Vogl, Albu—Deheleanu, Kotormany, Moravetz—Bindea, Kovacs, Sepi II, Bodola, Dobay.

Societatea noastră de radio-difuziune a luat hotărârea de a transmite depe teren toate fazele matchului.

Frumos! Radiofoniștii noștri se întreabă însă când se va hotări Otopeniul și la difuzarea unui program mai românesc?

Comitetul de organizarea Campionatelor mondiale, a prevăzut posibilitatea ca unele dintre matchuri să se termine la egalitate. Pentru a înlătura acest inconvenient, care ar răsturna întreg programul jocurilor, s'au luat următoarele dispozițiuni care se vor aplica în cazul matchurilor nule:

Dacă un match, după cele 90 de minute reglementare de joc, se termină la egalitate, jocul va fi prelungit cu încă de 2x15 minute. În cazul când nici prelungirea n'ar aduce decizie, se va juca un al doilea

Partea oficială

Comunicatele Districtului Arad

Aducem la cunoștința tuturor grupărilor membre, că în viitor la toate jocurile de fotbal, unde se fac încasări, vom trimite controlorii noștri, pentru a putea pune capăt abuzurilor cu „libera intrare”.

Acești controlorii sunt următorii: dd. Iosif Gebaur, Emeric Varga, Ștefan Muntean, Carol Havas și Ilie Ferdinand.

Conform hotărârii Biroului Federal, toate grupările, cari nu și-au achitat cotizația și costul abonamentului Rombol pe anul 1934, sunt suspendate automat, neputând absolva nici chiar matchurile fixate sau angajate pe ziua de 27-28 Mai a. c. Asemenea nici acelea cari au datorii față de Li-gă sau Districtul Arad.

Se face cunoscut tuturor grupărilor membre, că în viitor nu vor putea folosi registre de comptabilitate, decât dacă aceste sunt vizate de UFSR, tocmai pentru care conform dispozițiunilor forurilor federale, Districtul nostru va procura registrele necesare cari vor fi puse la dispoziția grupărilor în termen de 8 zile contra unui cost conform facturii. Aceste registre vor fi înaintate UFSR-ului, însoțite de taxa de viză de Lei 50.— Nici un registru nevizat de UFSR, nu se admite.

Se invită gruparea AMEFA să înainteze în termen de 48 ore, carnetele jucătorilor Emeric Nagy No. 16867, Iuliu Szabo No. 16368, Ștefan Nemeth No. 16700 și Alfred Adelman No. 18140 conțrar acești jucători sunt suspendați automat.

Vieța sportivă

match. Dacă și al doilea match s'ar termina la egalitate, decizia este lăsată în voia sorților.

Un al treilea match nu se va juca numai în finală, iar dacă și acesta s'ar termina la egalitate, ambele echipe vor primi titlul de campioane.

F. C. Wien la Orade și Arad

Fosta campioană a Austriei profesioniște F.C. Wien, — astăzi clasată în locul patru, — va vizita de Rusalii Orade și Aradul.

Duminecă, prima zi de Rusalii, vienezii se vor întâlni în capitală Bihorului cu CAO; iar Luni la Arad cu AMEFA.

Informațiuni sportive

Șoimii CFR din Arad va juca Duminecă la Timișoara pentru Ceferiadă. Matchul cu CFR-Timișoara era să se joace Vineri la Arad, însă în ultimul timp a fost mutat la Timișoara de centrala Ceferiadei din București, astfel că arădanii nu se mai pot deplasa de Rusalii la Pitești unde aveau angajate două matchuri.

D. Lazăr Popian, directorul sportiv al grupării Șoimii CFR, ne roagă să arătăm că persoana care a pretins că matchul Șoimii CFR — CFR Timișoara, — care era să se dispute Vineri la Arad, — depe terenul din Piața Areeni să înceapă la orele 4 p. m., nu avea calitatea să vorbească în numele direcțiunii Gloriei CFR.

Toate grupările, proprietare de teren vor afișa în loc vizibil, în termen de 8 zile, afișuri, cu privire la ținuta jucătorilor și spectatorilor față de arbitru și jucători. (Textul avvertismentului convenit se poate vedea pe arena Gloria CFR). Despre executare ni se va raporta.

Baraj. Jocurile de baraj între ultima grupare clasată în categoria I. (Șoimii CFR) și campiona categoriei II. (probabil Ițelegerea) sunt fixate pe zilele de 24 și 29 Iunie a. c. pe arena Gloria, și vor fi aranjate de District.

Campionatele Piticilor. Sunt invitate grupările membre cari dispun de echipe de pitici, să le înscrie la campionate cel mai târziu până la proxima ședință. Legitimarea jucătorilor sub 14 ani, se va face în baza actelor oficiale.

Ferdinand, secretar.

Lt. Vladimir Codreanu a părăsit spitalul

Arad. Ne-am ocupat la timp de accidentul locotenentului Vladimir Codreanu, dela remonta din Pâncota, care a intrat, — mai săptămânile trecute, — cu motocicletă în birja Nr. 108, rănindu-se grav și fiind necesară internarea lui la spitalul județean.

După străduințele medicilor apoi ajutorat și de fizicul său robust, locotenentul V. Codreanu a părăsit ieri spitalul, stabilindu-se la domiciliu, unde va continua însă să se îngrijească, nefiind încă restabilit complet.

Din Hălmași

Culturale. — Cercul cultural învățătoresc s'a întrunit Duminecă, 20 Mai a. c., în comuna Poenari. Au ținut dizertații ds. Valeria Tircus, despre „mijloacele de intensificare a culturii la sate”. Apoi, d. Ioan Trifan, despre „metoda monografică”. D. subrevizor de control, Iosif Târziu, a făcut o amănunțită și justă dare de seamă despre inspecțiile d-lui revizor Sava Bărbătescu, care a fost deplasat pe trei zile în regiunea Hălmașului. Tot d. subrevizor Târziu, a predat în asistența colegilor și a poporului, d-lui Aurel Pe trisor, președ. cult. decretul on. Ministr. Instr. pentru medalia „răsplata muncii”.

La ședința publică au vorbit: ds. Precup, despre postul național; d. A. Popovici, despre trecutul istoric al neamului și d. Maghearul despre „credință”.

Sportive. Duminecă 20 Mai a. c. pe arena sportivă din Hălmași au făcut un joc amical echipa „Ponorul” din Vața de jos, cu echipa „Avram Iancu” din localitate. Rezultatul a fost 0:1 în favorul localnicilor.

Din Comlăuș

»Nici una!« Așa au răspuns elevii cl. IV. primară din Comlăuș, la întrebarea: „Ce rugăciuni v'a învățat domnișoara?” pusă de pâr. I. Stana la examenul de religie, ce s'a ținut Sâmbătă 19 crt. Atât pâr. Stana cât și P. C. Sa pâr. Adamoviciu, protopoul Șiriei — care a luat parte la examen — au rămas uimiți de acest jalnic răspuns. Cucernici părinți! nu vă mirați de acest răspuns; pentru că la noi se poate și așa ceva, mai ales că bănuie un curent de îndepărtare a tineretului dela credința creștină. Acest curent e sprijinit de cineva — al cărui nume — îl vom publica cu altă ocaziune, după ce vom culege toate dovezile despre „opera” sa ateistă. În ceia ce privește pe „domnișoara” care e față de preot — nu își bate capul să învețe pe elevii rugăciunile — pe cari nici nu le știe. Așa de pildă cunosc o elevă care nu știe nici „Tatăl nostru” de cum altceva! „Domnișoara” nu are timp să se ocupe cu asemenea lucruri, fiindcă s'a amoretat de bicicletă! Rușine!

Timpul. — Vineri după masă a căzut asupra satului nostru o ploaie torențială însoțită de puțină grindină și descărcări electrice. A fost ucișă o vacă, proprietatea lui Ioan Cherechean, ce se afla în grajd.

Tăiat de tren. — Trenul personal de Orade a tăiat Duminecă noaptea pe la ora 11 un cal al unui moț, ce era la pășune în apropierea liniei ferate.

Amenințare. — D. Gh. Zărna, mare cerealist, a primit Duminecă, 20 crt., o scrisoare, prin care i se cere să aibă la dispoziție suma de 200.000 lei. În caz contrar, e amenințat că va fi asasinat. Știrea această a produs o îngrijorare — dat fiind, că d. Zărna e singurul cerealist din împrejurimi. Ceream autorităților să pună în siguranță vieța și avutul acestui român!

Pomenirea lui Brâncoveanu. — La 21 Mai s'a făcut pomenirea marelui creștin Constantin Brâncoveanu. Pâr. Stana a ținut cuvântare, arătând faptele marelui voivod. cor.

POSTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Sângeroasa încăierare a două comuni

Hălmași, 23. — O profundă impresie a produs în împrejurime sângeroasa agresiune dintre două comuni, Bodești și Mermesti, terminată cu capete sparte, cu oase rupte și cu călcarea lucrurilor sfinte în picioare. Fapta e incalificabilă, de proporții ce revoaltă profund.

O nemulțumire mai veche domnind între cele două comuni, pentru hotărul unui imas, agresiunea era aproape iminentă, mai trebuia însă ocazia care s'a prezentat Duminecă, 20 Mai a. c.

Locuitorii din comuna Mermesti, voind să ridice o cruce, s'au hotărât să o infigă în ho-

tarul pe care ei și-l reclamă, deși locuitorii din Bodești îl folosesc de mai mulți ani. Cunosând intențiile locuitorilor din Mermesti, bodeștenii au eșit Duminecă la fața locului, spre a împedea ridicarea crucii pe locul ales. Locuitorii din Mermesti ieșiseră cu preotul și cu lucrurile sfinte, ca într'o procesiune. La un moment dat s'a produs încăierarea, incingându-se o luptă cu pari, cu sape, cu hârlețe, cu praporii, cu sfeșnicele și cu diferite lucruri sfinte. Numai datorită intervenției jandarmilor, s'a putut desface această încăierare. Crucea a rămas plină de sânge, neridicată. S'a deschis ancheta.

Bibliografie

Numărul depe această lună al interesantei reviste „BLAJUL”, este închinat în întregime mișcării ardelenice dela 1848, cu prilejul sărbătoririi zilei de 3/15 Maiu, sărbătoarea cea mare a Blajului. Sumarul revistei e următorul: Dr. N. Lupu Blaj: „Cum a început mișcarea națională dela 1848”; Nicolea Pop: „Cum decurgeau serbările de 3/15 Maiu la școlile din Blaj”; Ioan Georgescu: „3/15 Maiu”; Ion Căparu: „3/15 Maiu în lumina ungurească”; Dr. C. Suci: „Românofobie maghiară în trecut”; Al. Lupeanu: „Documente privitoare la Avram Iancu”; St. M.: „Plângerea Românilor de pe Pământul Crăesc la 1842”; Crouica revistelor.

Furturi la Arad

D. Adalbert Székely din str. Românului 2 a reclamat poliției că niște necunoscuți s'a introdus în magazinul său de coafură de unde i-au furat un motor electric în valoare de 10.000 lei.

D-na Berta Kohn din str. Alexandri 5 a reclamat pe niște necunoscuți că i-au furat în piața Avram Iancu o brățară în valoare de 600 lei.

Congresul notarilor

La București s'a ținut alaltăieri congresul anual al uniunii notarilor din întreaga țară. S'a discutat între altele stabilitatea notarilor și chestia notarilor licențiați în drept. Unii au cerut să nu se înființeze o școală specială de notari, ci să li se ceară notarilor numai licența în drept. Vicepreședintele Constantinescu a vorbit în contra numirii licențiaților în posturile de notari comunali. D. V. Popa a cerut ca notarii diplomați să fie trecuți în viitorul buget cu un salariu cât al învățătorilor.

D. Inea, subsecretar de stat la interne, a spus congresiștilor că înainte d'a se asigura stabilitatea notarilor, trebuie o nouă lege administrativă.

In loc de-a spori populația prin pastore...

Arătam ieri că ministrul sănătății a găsit la Timișoara soluția primejdiei ce păste Bănatul depe urma faimosului Einkindersistem: Să trimită Patriarhul și ministrul de instrucție scrisori pastorale sau circulare preoților și dascălilor, ca să influențeze zi de zi pe locuitorii ce se abțin de-a face copii!

Nu știu dacă soluția aceasta va da rezultate, pentru că scrisorile patriarhale sau ministeriale se mai pot pierde pe drum, sau se poate întâmpla s'ajungă la popi și la dascăli când aceștia s'cătrăniți ca acum chiar, fiindcă nu și-au căpătat leafa, și în loc să „influențeze” pe alții, se mai pun și ei în grevă puerperală.

De-aceea, până una alta, noi am propune ceva mai practic: s'avem mai multă grijă măcar de bieții copilași ce-au fost lăsați să vină pe lume.

Așa, de-o pildă, să se ferească spitalele de copii și orfelinatele de miasme și epidemii ca acelea ce le aduce institutelor arădane în chestie Murășul-Mort, despre infecția căruia vorbim în altă parte a ziarului nostru.

Să nu uităm că Aradul și județul Aradului sunt clasate pe lista sporului populației din anul trecut în locul penultim, și să salvăm măcar puțintelul spor uman ce l avem.

Dup'aceea mai poate veni și rândul pastorelor!

D-I avocat
ATH. MĂRCULESCU,
din Arad,
și-a mutat biroul
din
str. Eminescu No. 6,
în
Bulev. Carol No. 55.

Teatrul de vară Arad

Vineri, 25 Mai, la orele 8¹/₂, seara

Opera Română din Cluj

și va deschide stagiunea cu

Flautul magic

Operă în 3 acte de W. A. Mozart. — Direcția muzicală: Jean Bobescu. Mastru de cor: H. Klee. Interpreții: Ana Rozsa, Fenia Dobranszkaja, E. Solovieva, Ana Ducu, A. Donabinovici, M. Albiși, Fl. Istrate, M. Mihai; d-nii: Ujeicu, Spătaru, Simionescu, Miclea, Ștefănescu-Goangă, L. Roman. — Prețuri ieftine: 15—80 lei. Loji 300 lei. Bilete la Teatrul Comunal între orele 10—1 și 4—7 p. m.; iar seara la cassa Teatrului de vară.

Vieața culturală și artistică la Arad

— Expoziția cărții arădane. — Conferințe, adunări, festivaluri —

Săptămâna cărții a trecut aproape neobservată la Arad, pentru că acei cari ar fi avut îndatorirea să se ocupe de ea, au lăsat o'n sarcina exclusivă a liberarilor și a d-lui prof. Covaci dela biblioteca Palatului Cultural. N'am avut deci la Arad decât expozițiile dela librăria „Concordia”, a vrednicului Gh. Munteanu și dela librăriile Diecezane, iar altceva nimic: nici conferințe, nici expoziții oficiale.

Ca să repare această greșală a celor ce ar fi trebuit să se ocupe de săptămâna arădană a Cărții, d. Covaci a inaugurat la Palatul Cultural, în sala de lectură, o expoziție a cărții arădane, care va rămâne în permanență, îmbogățindu-se treptat cu tot ce apare la Arad.

Sunt expuse într'un dulap de sticlă, care se va dovedi până la urmă 'nsuficient, cărți și publicații arădane începând cu cele mai vechi: Istoria arădană a lui Nic. Horea din Seles, revistele „Umoristul”, „Gura Satului”, „Calendarul satelor” al lui Mircea Stănescu, polemicile unguerești ale lui Dionisie Pășcuțiu cu Réthy și cu ceilalți unguri cari atăcau latinitatea limbii noastre, apoi cărțile lui Vasile Goldis, Georgiu Popa, Vasile Mangra, I. Petran, etc., până la publicațiile și cărțile arădane actuale: „Hotarul”, cărțile P. S. Sale Episcopului Grigorie, părintelui dr. G. Ciuhandu, dlor Negură, Găvănescu, etc.

În afară de aceste cărți și publicații, expoziția mai conține o seamă de diplome și manuscrise, deasemenea unele hărți rarissime ale Palatului Cultural, cari nefiind lucrate la Arad, au fost expuse numai cu titlu de curiozitate.

Ar fi de dorit ca expoziția aceasta să se îmbogățească cu tot ce se poate afla tipărit sau scris la Arad. Se face deci un călduros apel la ceice au asemenea tipărituri sau manuscrise, să între 'n legătură cu Palatul Cultural.

Adunarea generală a Institutului Social Banat-Crișana la Arad

Secțiunile din Arad ale Institutului Social Banat-Crișana își vor ține adunarea generală Joi, 24 Mai, la orele 6 d. a., în sala festivă a liceului „Moise Nicoară”.

Ordinea de zi:

Cuvânt de deschidere, al președintelui dr. Corneliu Radu. Raportul secretarului. Raportul casierului. Alegerea secretarului general.

Propuneri și interpelări.

Comunicarea d-lui prof. Traian Mager: „Ținutul Hălmașului conform recensământului din 1720”.

Pot participa și persoanele neînscrise în Institut.

Conferințele de azi

Secția culturală a funcționarilor județeni își ține astăzi, Joi, la orele 5 d. a., a doua ședință culturală, în sala de recepțiuni a prefecturii județului (edificiul II).

Conferențiază d. Simion Pop Zasto, primpretor, făcând o

comparație între administrația actuală și cea din trecut, apoi pâr. dr. G. Ciuhandu, asesor eparhial, vorbind despre mișcările religioase de-acum o sută de ani din județul Aradului.

Intrarea liberă.

Festivalul liceului de fete

Liceul de fete „Elena Ghiba

Opera Română din Cluj la Arad

Stagiunea dela Arad a Operei Române din Cluj se va deschide Vineri 25 crt. cu **Flautul magic**, operă în 3 acte de W. A. Mozart. Direcția muzicală: J. Bobescu. Mastru de cor: H. Klee. Decorurile: Widmann. Interpreții: Ana Rozsa, Fenia Dobranszka, E. Solovieva, Ana Ducu, A. Donabidovici, M. Albiși. Fl. Istrate, M. Mihai; d-nii Ujeicu, Spătaru, Simionescu, Miclea, Ștefănescu-Goangă, L. Roman.

Sâmbătă 26 crt., publicul arădan va avea ocazia să admire **Aida**, operetă în 7 tablouri de Verdi. Direcția muzicală: Jean Bobescu. Mastru de cor: H. Klee. Primbalerină: Viola Gloria. Interpreții: Aca de Barbu, Lia Pop, Marius Niculescu, Soculski, Chirvai, Simion. Montare nouă.

Birta” aranjează în ziua de 28 Mai la orele 5 d. a. un matineu școlar la Teatrul de Vară al orașului, pentru fondul de excursii, cu program compus din: Coruri, recitări, gimnastică, o piesă de teatru și o farsă muzicală. Biletele se găsesc la secretariatul liceului de fete.

Duminică 27 crt., — ultima zi, — vor fi puse în scenă două opere: 1. **Cavaleria rustică**, de P. Mascagni. Direcția muzicală: dr. Brody. Mastru de cor: H. Klee. Interpreții: Aca de Barbu, Fl. Istrate, d-nii Marius Niculescu, Iarotzky, etc., și 2. **Pagliacci** de Leoncavallo. Direcția muzicală: dr. Brody. Mastru de cor: H. Klee. În distribuție: Ana Rozsa, Octav Arbore, Ștefănescu-Goangă, L. Roman, G. Simionescu.

Corul Operei este compus din 50 de persoane, iar orchestra din 40 de executați. Turneul este însoțit de întregul corp de balet în frunte cu maestrul R. Morawszky și primbalerină Viola Gloria. Decoruri, costume și rechizite proprii.

Informațiuni

ABONAMENTE :

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni. Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

În anul 1918 armata germană a așezat o linie ferată nouă la Arad, luând din terenurile a 12 țaran din Grădiște.

Aceștia au reclamat cazul tribunalului din Haga, mai târziu chestia a ajuns spre dezbateri la tribunalul din Arad care a condamnat CFR, ca succesoare ale MAV-ului — în favoarea celor 12 păgubiți. CFR au făcut apel la Timișoara, și acolo s'a pronunțat acum sentința tot în favorul celor 12 grădișteni, adjuccându-li-se câte 300 lei de fiecare m. pătrat.

Măine, Vineri, sosește la București primarul Parisului, Fiquet, dimpreună cu grup de consilieri comunali ai capitalei franceze. Vor sta la București 3 zile.

Absolvenții din anul 1914 șc. sup. de comerț din Lipova au Duminică o întâlnire colegială la Lipova.

Deoarece apărarea nu depuse motivele de recurs, recursul ce era să se judece ieri la casație, al atentatorilor dela Sinăia N. Constantinescu, Doru Belimace și Caranica, a fost amânat pentru 1 Iunie crt.

La ministerul comunicațiilor sunt discuții cu Soc. telefoanelor pentru reducerea tarifului telefonic pentru liberii profesioniști.

D. dr. Mihail Mărcuș, președintele organizației liberale din jud. Arad și vicepreședintele Camerei deputaților, însoțit de doi parlamentari a vizitat săptămâna aceasta comune Șangu, Cruceni, Wiesenheit, Gutenbrun, Traunau, Schöndorf, Sănnicolaul-Mic și Zădăreni. Duminică și luni va vizita restul comunelor din județ.

Conferințele dela postul de radio București

Azi, Joi, la orele 5 și 45, vorbește la radio d. prof. Simion Mehedinți, ținând o conferință intitulată: „Cuvinte câtră tineret”.

La orele 8 și 10 vorbește d. prof. Bogdan-Duceș: „Ardeul în literatura română”.

Măine, la orele 8, vorbește d. prof. Al. Lapedatu, ministru; subiect rezervat. La orele 9 și 30 d. prof. Mrazec: „Politica combustibilului în România”.

Azi se judecă la Casație recursul lui Seletzki

Se știe că Bruno Seletzki a atăcat la Casație sentința ce s'a dat în contra sa, pretinzând că legea stării de asediu, pe baza căreia a fost judecat și condamnat la 5 ani pentru adunare și conservare de acte secrete privitoare la apărarea militară a țării, nu este constituțională.

Recursul i se judecă astăzi.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Cuibul iredentist dela Șiria

Suntem dup'al 15-lea an dela Unire, și mereu ne certăm noi între noi, fără a lua însă vre'o măsură în contra propagandei iredentiste, ce se face la noi.

Am ajuns să fim minoritari în țară la noi. Acesta este tristul adevăr, pe care, cu durere de rigoare, trebuie să-l constatăm.

Oficial suntem un stat inconștient. Statul Român este ca o doică: nu e mamă, ea este o mercenară criminală care-și lasă copilul ei să moară de foame, ca să-l alăpteze pe-al altuia, pentru plată; aceasta este nenorocirea clasei conducătoare a cărei inimă nu bate profund și ancestral, ca o chemare instinctivă a pământului, cu glia românească, unde funcționarilor le poți urmări originea neromânească, nu numai după nume, ci după înțâia generație de strămoși, iar ceilalți români, au fost pur și simplu pervertiți și schilodiți sufletește de nu mai arată a avea nimic comun cu Țara de azi și de mâine.

În republica marelui Plato, erau lipsiți de drepturi 80% din toată populația Eladei, ca barbară, streină, iar cetățenia era un drept foarte scump.

Când România și-a întins stăpânirea peste alte neamuri și în special peste unguri, ca cei mai periculoși, s'a acordat încetățenirea tuturor locuitorilor din teritoarele alipite. Trebuia ca dela acest termen, care era fixat pe un an, după alipire, să nu se mai acorde nici unui venetic încetățenirea, căci toți trădătorii de neam ai țării învecinate s'au așezat la noi, și mai apoi s'au înrolat în slujba iredentismului maghiar.

Dau mai jos un exemplu de educare a unui băiat în cl. IV primară, al dlui farmacist Gründl Coloman din Șiria:

La serbarea de 10 Mai a. c., atunci când corul cânta „Trăiască Regele”, la strofa „Trăiască România Mare”, el cânta aparte „Trăzneașcă România Mare” și să crape toți urșii.

În afară de școală, controlul asupra educației intelectuale și morale o au părinții, ușor de înțeles ce educație poate primi un astfel de elev, fiind cunoscut tatăl său ca un element indezirabil, iredentist și necunoscând limba românească, nici până astăzi.

Ne aflăm în fața unui curent, de a prezenta, că fostul regim barbar maghiar era mai civilizată decât cel românesc și că Românii numai întâmplător și vremelnice stăpânesc aceste plaiuri, cari aparțin coroanei Sfântului Ștefan, deci în consecință vedem, că nimeni nu și mai îndeplinește rolul, pentru a se reprima aceste rele ce bântue România.

Coloman Gründl, tatăl elevului susnumit, este un om stigmatizat și considerat de 100% iredentist. Aceștia le dovedește activitatea D-Sale ce o desfășoară la „Cercul Social Catolic din Șiria”, în mod verbal, și în care cerc social au fost suprînși în anul trecut de Șeful postului de Jandarmi cântând imnul maghiar. S'au făcut demersurile convenite pentru închiderea acestui local, cu toate acestea funcționează și astăzi.

*) Redacția nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

Același Gründl Coloman, care nu este cetățean român, cerându-și doar numai naturalizarea, al cărui termen expiră în Octombrie 1934, a avut permis de port armă și vânătoare în comuna Șiria, care permis i s'a retras în anul 1934, la revizuirea permiselor de port armă din Pâncota, totuși acest domn încă în aceiași zi a primit permisul.

Contra acestui domn neavenit și considerat în deobște ca un agent al politicii iredentiste maghiare, nu se găsește nimeni ca să ia cele mai severe măsuri a fi reprimat și expulzat din țară, când are un astfel de copil în cea mai fragedă vârstă, îmbibat de sentimente româno-fobe.

Domnul Gründl Coloman, pentru a-și păstra monopolul farmaceutic în comuna Șiria, fiindcă e singurul farmacist în această comuna fruntașă, a intervenit pe toate căile ca să-și poată măcar asigura pe viitor cetățenia română, ceea ce se constată prin ancheta făcută în anul 1934, de un domn inspector general farmaceutic, la Primăria Comunei Șiria și s'a constatat și printr'un proces verbal din care rezultă, că dl. Coloman Gründl nu este cetățean român și ca atare este tolerat în țară și după lege n'ar avea dreptul să practice profesiunea.

Trebuie luate în contra acestui Coloman Gründl măsurile cele mai drastice.

Credem că Siguranța Statului va ordona o anchetă severă și suntem convinși că va face dreptate și-și va împlini datoria față de neamul românesc. Iar cât privește Cercul Social Catolic, unde se țin întruniri iredentiste, credem că se vor lua măsuri pentru a fi închis.

Naiu Teodor
stud. Galșa.

Ziua laptelui la Chișineu-Criș

La școala primară nr. 1 din localitate s'a serbat ieri, în prezența unui mare număr de intelectuali, oficialități, elevi și săteni, ziua laptelui.

Mulțumită concursului dat de d. Ladislau Székely, medicul veterinar al circumscripției, și de neobositul și întreprinzătorul director școlar Gh. Ruja, programul întocmit s'a desfășurat admirabil.

Cuvântul de deschidere l-a rostit d. dir. Ruja. S'a propus apoi alegerea unui comitet permanent al laptelui. S'au ales prin aclamație: Președinte: S. Sa Protopopul Marșieu P., vicepreședinte d. Victor Bărgău, prim pretor, membrii: d-nii Șt. Popovici, avocat și deputat, L. Székely, med. vet., Popluca Gavrila, preot, Pinter I. preot pens., Ardelean I. notar, Ruja Gh., dir. școlar, dr. Muscan, med. uman, Dănila I. și Braja Gh., săteni, iar secretar: Nuțiu Mihai.

A vorbit apoi pâr. protopop Marșieu. D. Székely L. a arătat folosile minunate ale acestui aliment ideal: laptelui. D. dr. Muscan, medic uman, a arătat influența binefăcătoare a laptelui asupra organismelor debile.

La sfârșit s'a împărțit școlarii lor lapte.

Citiți și răspândiți
„E C O U L”